

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ Θ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΕΞΗΓΕΙ ΓΙΑΤΙ Η ΛΟΙΜΩΞΗ ΑΠΟ COVID-19 ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΠΟΛΥΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΣΟΣ

Το σαρωτικό «πέρασμα» του κορονοϊού από τον οργανισμό

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΛΛΙΔΩΝΗΣ
lkallidonis@e-typos.com

Πρά το γεγονός ότι η λοίμωξη από Covid-19 εκδηλώνεται κυρίως ως λοίμωξη του αναπνευστικού, τα δεδομένα υποδεικνύουν ότι πρέπει να θεωρηθεί συστηματική νόσος που πλήττει πολλαπλώς τον οργανισμό μας (καρδιαγγειακό, αναπνευστικό, γαστρεντερικό, νευρολογικό, αιμοποιητικό, ανοσοποιητικό, δέρμα). Όπως παρατηρεί ο πρύτανης του ΕΚΠΑ κ. Θάνος Δημόπουλος, «οι ηλικιωμένοι και οι ασθενείς με συννοσηρότητες διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο σοβαρών πολυοργανικών επιπλοκών. Ωστόσο, και οι νεαροί ασθενείς χωρίς σοβαρές υποκείμενες παθήσεις μπορεί επίσης να παρουσιάσουν δυναμικά θανατηφόρες επιπλοκές, όπως η κεραυνοβόλος μυοκαρδίτιδα και η διάχυτη ενδοαγγειακή πήξη».

Ο ασθενής πιο ευάλωτος σε σήψη και διαταραχές πήξης του αίματος

«Ο νέος κορονοϊός φαίνεται να έχει μια φυσική τάση να προκαλεί λοίμωξη του κατώτερου αναπνευστικού συστήματος. Η σοβαρότερη επιπλοκή της νόσου είναι το σύνδρομο οξείας αναπνευστικής δυσχέρειας, το οποίο είναι αποτέλεσμα εκτεταμένης φλεγμονής στους πνεύμονες. Επιπλέον, υπό αυτές τις συνθήκες στρες, ο ασθενής καθίσταται πιο ευάλωτος σε σήψη και σε διαταραχές του μηχανισμού της πήξης του αίματος», επισημαίνει ο κ. Δημόπουλος.

Οξεία μυοκαρδιακή βλάβη στο 59% αυτών που κατέληξαν

Η λοίμωξη έχει συσχετιστεί με πολλαπλές άμεσες και έμμεσες καρδιαγγειακές επιπλοκές, όπως μυοκαρδιακή βλάβη και μυοκαρδίτιδα, οξύ στεφανιαίο σύνδρομο,

αρρυθμίες, καρδιακή ανεπάρκεια και θρομβοεμβολική νόσο. Η νόσος μπορεί να προκαλεί απευθείας μυοκαρδιακή βλάβη, χωρίς να είναι γνωστός ο ακριβής μηχανισμός.

Οι ασθενείς σε ΜΕΘ παρουσιάζουν αρρυθμίες σε ποσοστό 44,4%

«Οι καρδιακές αρρυθμίες είναι μια ακόμα συχνή επιπλοκή σε ασθενείς με Covid-19. Αν και δεν έχει χαρακτηριστεί με ακρίβεια ο τύπος των αρρυθμιών», εξηγεί ο κ. Δημόπουλος, «παρατηρούνται σε ποσοστό 7,3%-16,7% και είναι συχνότερες σε ασθενείς που νοσηλεύονται σε ΜΕΘ (44,4%)».

Διφορούμενα τα δεδομένα για την υπέρταση

«Κάποιοι ασθενείς που είχαν κακή έκβαση παρουσίασαν υπέρταση, εύρημα που συνήθως δεν συναντάται σε ασθενείς με σοβαρή λοίμωξη. Άλλοι είχαν την τυπική εικόνα ασθενών με σοβαρή συστηματική λοίμωξη, δηλαδή εμφάνιζαν υπόταση και ανάγκη χορήγησης αγγειοσυσπαστικών. Αν και η αρτηριακή υπέρταση αποτελεί την πιο συχνή συννοσηρότητα σε ασθενείς με Covid-19, η συσχέτιση αυτή πιθανόν οφείλεται σε παράγοντες όπως η μεγαλύτερη ηλικία και η συνύπαρξη άλλων υποκείμενων νοσημάτων στους ασθενείς αυτούς».

Οξεία νεφρική βλάβη στο 29% των ασθενών που νοσηλεύτηκαν

Και οι επιπλοκές του ιού δεν σταματούν εδώ, καθώς σε ασθενείς με Covid-19 έχει διαπιστωθεί υψηλότερη επίπτωση οξείας νεφρικής βλάβης. «Σε πρόσφατα δημοσιευμένη μελέτη, από ασθενείς με εικόνα πνευμονίας που νοσηλεύτηκαν σε νοσοκομεία της Ουχάν στην Κίνα, φάνηκε ότι το 29% ανέπτυξε οξεία νεφρική βλάβη. Τα δεδομένα αυτά ενισχύονται και από άλλες μελέτες,



Ο πρύτανης του ΕΚΠΑ κ. Θάνος Δημόπουλος.

που υποδεικνύουν πως ασθενείς με βαρύτερη νόσο έχουν υψηλότερη πιθανότητα να αναπτύξουν νεφρική βλάβη».

Δεν έχει τεκμηριωθεί ο κίνδυνος μετάδοσης μέσω των κοπράνων

Ο ιός έχει την τάση να συνδέεται με τα κύτταρα του γαστρεντερικού συστήματος και μπορεί ενεργά να τα μολύνει και να αναπαραχθεί στον γαστρεντερικό σωλήνα. «Υπάρχει ο θεωρητικός κίνδυνος για μετάδοση μέσω των κοπράνων, ωστόσο προς το παρόν δεν έχει τεκμηριωθεί κάτι τέτοιο», σύμφωνα με τον κ. Δημόπουλο.

Ήπια η ηπατική βλάβη στην πλειονότητα των περιπτώσεων

«Εκτός από τα συμπτώματα που αφορούν στο γαστρεντερικό σύ-

στημα, οι ασθενείς με Covid-19 παρουσιάζουν ηπατική βλάβη, με εμφάνιση αυξημένων ηπατικών ενζύμων στις εξετάσεις αίματος», λέει ο καθηγητής, προσθέτοντας: «Στην πλειονότητα των περιπτώσεων η ηπατική βλάβη είναι ήπια και παροδική, αν και έχουν καταγραφεί και βαρύτερες περιπτώσεις. Πιθανότατα η βλάβη οφείλεται είτε σε απευθείας προσβολή των ηπατοκυττάρων είτε σε ανοσολογικό μηχανισμό είτε σε ηπατοτοξικότητα από τα συγχορηγούμενα φάρμακα».

Ερυθματώδες εξάνθημα και κνίδωση οι πιο συχνές δερματικές επιπλοκές

Ο ιός δεν αφήνει ανεπρέαστο ούτε το δέρμα, αφού, σύμφωνα με τον καθηγητή, «από σειρά 88 ασθενών στην Ιταλία περιεγράφησαν δερματικές επιπλοκές σε περίπου 20% των νοσηλευόμενων. Οι πιο συχνές ήταν το ερυθματώδες εξάνθημα και η κνίδωση. Λίγοι ασθενείς παρουσίασαν εξάνθημα που μοιάζει με ανεμοβλογιά και πετεχειώδες εξάνθημα».

Λεμφοπενία που πιθανόν συσχετίζεται με σύνδρομο αναπνευστικής δυσχέρειας

«Χαμηλότερες τιμές λεμφοκυττάρων έχουν συσχετιστεί με χειρότερη επιβίωση των ασθενών», αναφέρει ο πρύτανης του ΕΚΠΑ. «Κατά τη διάρκεια της νόσου η συνεχής παρακολούθηση του αριθ-

μού των λεμφοκυττάρων και των φλεγμονωδών δεικτών στον ορό των ασθενών μπορεί να εντοπίσει έγκαιρα ασθενείς με δυσμενή πρόγνωση, που απαιτούν νωρίτερα εξειδικευμένη αντιμετώπιση. Επιπροσθέτως, η υπερπηκτικότητα του αίματος είναι συχνή κατάσταση στους νοσηλευόμενους ασθενείς με Covid-19».

Επιληπτικές κρίσεις και αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια

«Ασθενείς με Covid-19 μπορεί να εμφανίσουν μη ειδική νευρολογική συμπτωματολογία, όπως σύγχυση και κεφαλαλγία. Επίσης, κάποιοι ασθενείς εμφανίζουν πιο συγκεκριμένες νευρολογικές εκδηλώσεις, όπως επιληπτικές κρίσεις ή αγγειακά εγκεφαλικά συμβάματα. Επιπλέον, η εισβολή του ιού στο κεντρικό νευρικό σύστημα μπορεί να συντελέσει στην ανάπτυξη αναπνευστικής ανεπάρκειας κεντρικής αιτιολογίας».

Διαταραχές στη γεύση στο 71% των ασθενών

«Πρόσφατη μελέτη έδειξε ότι έως και 68% των ασθενών με Covid-19 είχαν διαταραχές της όσφρησης και έως και 71% διαταραχές της γεύσης. Οι διαταραχές αυτές μπορεί να εμφανιστούν προγενέστερα, σύγχρονα ή μεταγενέστερα από τα υπόλοιπα συμπτώματα», καταλήγει ο κ. Δημόπουλος. ☑

